

VII. Оглеждащъ са наоколо въ свѣта, за да откриемъ причината на печалния недостатъкъ въ енергията, който се появява често и въ най добритѣ прѣдприятия ний ще намеримъ, че този недостатъкъ произлиза обикновенно отъ извѣстна *плиткостъ на взгляда*. Човѣка не иска да ви помага въ това или въ друго добро прѣдприятие само, защото той не му съчувствува. Има мнозина личности, които сж като родъ отъ чловѣчески оари (рачешко сѣмейство); тѣ сж заключени въ тѣсната черупка, състояща отъ нѣкоя професионална, черковна, политическа или научна кора и прѣдпазливо пѣялатъ въ пѣтя си по истрошеннитѣ колчета, желанята на които не са простиратъ по нататакъ. Оскудни и неспособни за разширение животъ на таквизи-то хора ни показва, какво именно е потрѣбно за постиганиято на по обширенъ и богатъ кръгъ на общественния животъ. Осемдесетъ годишния поетъ - философъ Гете, на послѣдния си часъ, извикалъ: *«по вече свѣтлина!»* А всѣкому младежу, който желае да са отърве отъ притискающата кора на професията и др. житейски отношения, трѣбаше ежедневно да вика: *«по вече любовь!»* хората често биватъ доста смѣтливи, но тѣ незнаятъ какво да правятъ съ смѣтливостта си; тѣ сж добри войници, но нѣма за какво да са сражаватъ, или пѣкъ са сражаватъ за недобро дѣло. Тѣмъ имъ не достига любовь. Съвѣта на великия Апостолъ: плачете съ плачушитѣ и радвайте са съ тези, които са радватъ,» веднажъ приетъ отъ всички до сърдцето, обогатилъ би живота на всѣкой човѣкъ съ общо съчувствие до толкова, до колкото Шекспировото въображение обогати свѣта съ поетически образи. Истина, не всѣкой може да бжде поетъ; но всѣкой може да развие и разработи до нейдѣ въ себе си тѣзи благотворна и животворна впечатлителность, отъ която зависи зачатieto и оцѣнката на поетическитѣ произведения. Да води човѣкъ поетически животъ, въ всѣкой случай, е по добро, отъ колкото да саподвизава на поетическото поле като писателъ, — по добрѣ е не само за единъ човѣкъ часно но и за цѣло общество. А поетическия животъ е противоположенъ на еднообразието и егоизма (себлюбieto):